Digital REAL-TIME Oscilloscope

TDS 210 Tektronix TDS 1002 Tektronix

I. POJĘCIA PODSTAWOWE II. WYŚWIETLANY EKRAN III. PRZYKŁADY PRACY Z OSCYLOSKOPEM

Opracował: Krzysztof SUŁOWSKI

April 2002

I. POJĘCIA PODSTAWOWE

- Samo-kalibracja przed przystąpieniem do pracy powinno dokonać się kalibracji oscyloskopu. W tym celu należy odłączyć wszystko od wejść oscyloskopu. Kalibrację powinno się powtórzyć jeśli temperatura otoczenia zmieniła się co najmniej o 5° C UTILITY Menu – Do Self Cal - Do Self Cal
- 2. Kompensacja sondy powinna być dokonana gdy pierwszy raz podłączamy sondę do oscyloskopu. Sondę podłączamy do kanału 1 (CH1 BNC), a jej koniec podłączamy do specjalnego wyjścia w oscyloskopie PROBE COMP (ok. 5V i peak to peak 1kH częstotliwość) i PROBE COMP Ground. W razie potrzeby sondę należy skalibrować ręcznie śrubokrętem.

Nacisnąć przycisk AUTOSET

- **3. Wyzwalanie** (Triggering) określa kiedy oscyloskop ma rozpocząć zbierać dane i wyświetlać przebieg. Przycisk **TRIGGER MENU** daje dostęp do poszczególnych funkcji.
  - a. Rodzaj wyzwalania [TRIGGER MENU]
    - zboczem (edge) dla sygnałów analogowych i cyfrowych, zachodzi gdy na wejście wyzwalania wchodzi określony poziom napięcia z określonym kierunkiem zbocza (narastającym lub malejącym)
    - video dla typowych sygnałów z techniki video
  - b. **Zbocze** wyzwalania (slope)
    - dodatnie gdy zbocze sygnału narasta (Rising)
      - ujemne gdy zbocze sygnału opada (Falling)
  - c. Źródło wyzwalania (source) -
    - kanał wejściowy najczęściej stosowany, jeden z kanałów (CH1, CH2), bez względu na to czy jest wyświetlany czy nie
    - AC line oscyloskop generuje sygnał wyzwalający (trigger) z częstotliwością linii zasilającej (50 Hz).
    - wyzwalanie zewnętrzne (Ext), niezależne np. od kanałów wejściowych, z trzeciego źródła (zewnętrzny zegar), zakres dla EXT ±1.6V, dla EXT/5 ±8V
  - d. Tryb (Mode) wyznacza jak oscyloskop zachowuje się przy różnych wyzwalaniach
    - auto ten tryb wyzwalania pozwala na składanie przebiegu nawet przy braku warunków wyzwalania (trigger conditions). Oscyloskop sam generuje sztuczne wyzwalanie, ale nie potrafi zsynchronizować przebiegu, na ekranie widzimy przesuwające się przebiegi.
    - normalny (normal) oscyloskop zbiera przebiegi tylko wtedy gdy zachodzą warunki wyzwalania. Jeśli nie pojawiają się następne wyzwalania, poprzedni obraz pozostaje na ekranie.
    - **pojedyńczy** (single) oscyloskop zbiera jeden przebieg za każdym razem gdy naciśniemy klawisz RUN / STOP i spełnione są warunki wyzwalania.
  - e. **Sprzężenie** (coupling) decyduje jaka część sygnału przechodzi do układu wyzwalania.
    - **DC** przepuszcza składową stałą i zmienną sygnału, impedancja wejściowa 1 M Ω ± 2 % równolegle z 20 pF ± 3 pF
    - AC blokuje składową stałą DC sygnału, przepuszcza część AC dynamiczną. Użyteczne do oglądania sygnału AC gdy jest nałożony na stały poziom DC.

- Redukcja szumów (Noise Rejection) obniża czułość wyzwalania, wymaga większych sygnałów do stabilnego wyzwalania. Zapobiega wyzwalaniu oscyloskopu przez sygnały szumów.
- Blokada Wysokiej Częstotliwości (HF Rejection) blokuje część sygnału o wysokiej częstotliwości i przepuszcza tylko składowe o niskiej częstotliwości
- Blokada Niskiej Częstotliwości (LF Rejection) działa przeciwnie jak Blokada Wysokiej Częstotliwości
- Pokrętło HORIZONTAL POSITION (Ustawianie w poziomie, ruchoma strzałka u góry ekranu) – pozwala na ustawienie czasu pomiędzy wyzwalaniem a środkiem skali ekranu, aby móc zobaczyć przebiegi przed momentem wyzwalania (pretrigger period), po wyzwalaniu lub oba. Uzyskujemy przesuniecie przebiegów na prawo lub lewo ekranu.

f. *Pokrętło* TRIGGER LEVEL / HOLDOFF, przy wyświetlaniu HORIZONTAL MENU – Trig knob - pełni dwie funkcje :

- w przypadku wybrania funkcji **Poziom** (Level), ustawia poziom amplitudy napięcia jaki sygnał ma przekroczyć aby nastąpiło wyzwalanie zbierania danych przebiegu.
- w przypadku wybrania **Wstrzymania** (Holdoff) ustawić pokrętłem TRIGGER LEVEL wielkość czasu, po którym dopiero może pojawić się następne wyzwalanie (trigger), zakres od 500 ns do 10 s. Pomaga uzyskać bardziej stabilne wyświetlanie.
- g. Przycisk **SET LEVEL TO 50%** ustawia poziom wyzwalania w połowie wysokości pomiędzy pikami sygnału wejściowego.
- h. Przycisk **FORCE TRIGGER** wymusza zbieranie przebiegu niezależnie od sygnału wyzwalania. Nie działa w przypadku gdy zbieranie zostało zatrzymane.
- i. Przycisk **TRIGGER VIEW** wyświetla przebieg wyzwalający zamiast wybranego kanału w czasie trzymania przycisku.

4. Zbieranie danych [ACQUIRE Menu]

Gdy zbieramy dane analogowe, oscyloskop przetwarza je na postać cyfrową. Są trzy metody zbierania sygnału :

- a. Próbkowanie (Sample) próbkuje sygnał w równych odstępach czasu i w ten sposób buduje obraz przebiegu (oznaczenie na ekranie - pofalowany prostokątny impuls), najbardziej typowa metoda, może jednak pomijać nagłe zmiany sygnału i gubić wąskie szpilki. (Wtedy stosuj metodę wykrywania szczytów)
- b. Wykrywanie szczytów sygnału (Peak Detect) oscyloskop znajduje największe i najmniejsze wartości sygnału wejściowego w czasie próbkowania i tych wartości używa do zobrazowania przebiegu. Jest bardziej wrażliwy na zakłócenia i szumy. (Oznaczenie na ekranie pofalowany prostokątny impuls z pikiem po prawej stronie)
- c. Uśrednianie (Average) oscyloskop zbiera wiele przebiegów, uśrednia je i dopiero rezultat wyświetla na ekranie. Stosowany aby zredukować przypadkowe zakłócenia. (oznaczenie na ekranie gładki prostokątny impuls).
- 5. Skalowanie i umiejscowienie przebiegów można zmieniać obraz przebiegów przez dobór skali i miejsca wyświetlania. Zmianę skali w poziomie uzyskujemy za pomocą pokrętła SEC / DIV, a w pionie za pomocą pokrętłe VOLTS / DIV. Każdy kanał posiada swój wskaźnik (1,2), umieszczony po lewej stronie skali, identyfikujący go na ekranie. Dodatkowo spełnia on rolę wskaźnika poziomu zera przebiegu.

- 6. Wykonywanie pomiarów na oscyloskopie zawsze otrzymujemy wykres napięcia względem czasu. Odczyt wartości możemy dokonać za pomocą skali ekranu, kursorów zawsze pojawiających się parami lub automatycznego pomiaru wykonanego przez oscyloskop.
  - a. Skala pozwala na szybkie, optyczne oszacowanie pomiaru mnożąc ilość działek przez ustawiony mnożnik skali x V / działkę (tą metodą możemy odczytać, że amplituda jest trochę większa niż np. 100 mV)
  - b. Kursory pojawiają się na ekranie po wciśnięciu przycisku CURSOR Menu.
    - Kursory Napięcia pojawiają się (CURSOR Menu TYPE Voltage) jako poziome linie i mierzą parametry w osi pionowej (*pokrętła* VERTICAL POSITION CURSOR 1 i VERTICAL POSITION CURSOR 2), odczytujemy ich wartość z ekranu.
    - Kursory Czasu pojawiają się (CURSOR Menu TYPE Time) jako pionowe linie na ekranie i mierzą parametry w osi poziomej, (*pokrętła* VERTICAL POSITION CURSOR 1 i VERTICAL POSITION CURSOR 2), odczytujemy ich wartość z ekranu.
  - c. Automatyczny (ustawianie z MEASURE Menu) oscyloskop sam wykonuje wszystkie pomiary, wykorzystując zebrane dane podaje na bieżąco pomiary. Są one aktualizowane okresowo, po zebraniu nowych danych przez oscyloskop.

7. Działanie z oscyloskopem.

- a. *Przycisk* AUTOSET powodujący stabilne wyświetlenie przebiegu. Automatycznie dobiera właściwe nastawy do przebiegu tak aby był stabilny, wyskalowany i dobrze ustawiony na ekranie.
- b. Zapamiętywanie nastaw automatycznie zapamiętuje nastawy przy wyłączeniu i automatycznie ustawia je przy następnym włączeniu. Można zapamiętać 5 różnych zestawów nastaw w pamięci i wywołać je potem w razie potrzeby. (Przycisk SAVE / RECALL Menu - Setups - RECALL)
- 8. System Menu cztery typy wyświetlanego Menu
  - a. Obiegająca Lista (Circular List) z tytułem na górze i zmieniającym się wyborem na czarnym tle po przyciśnięciu klawisza. CH1 Menu – Coupling – DC lub AC lub Ground
  - b. **Przycisk Funkcyjny** (Action Button) wykonuje konkretną przyporządkowaną mu akcję

DISPLAY Menu – Contrast Increase oraz Contrast Decrease

c. **Przyciski Radiowe** – oddzielone przerywanymi liniami. Nazwa wybranej funkcji zaznacza się na czarno po naciśnięciu przycisku.

ACQUIRE Menu – Sample lub Peak Detect lub Averages

 d. Wybór Zestawu (Page Selection) – posiada dwa Menu dla pojedyńczego przycisku, z wybranym Menu wyświetlanym na czarno i rozwiniętą listą dla tego Menu pod spodem.

SAVE / REC Menu – Setup – Recall Factory – Setup 1 – Save – Recall SAVE / REC Menu – Waveforms – Source Ch1 – Ref A – Save – Ref A OFF

9. Przyciski MENU

SAVE / RECALL, MEASURE, ACQUIRE, UTILITY, CURSOR, DISPLAY CH1 Menu, CH2 Menu, HORIZONTAL Menu, TRIGGER Menu, MATH Menu

II. <u>WYŚWIETLANY EKRAN</u>

- 1. Tryb zbierania danych [ACQUIRE]
- próbkowanie, detekcja piku, uśrednianie
- 2. Status układu wyzwalania
  - a. Armed zbieranie danych, wszystkie trygery są ignorowane
  - b. Ready gotowy do przyjęcia następnego trygera
  - c. Trig'd zauważył tryger i zbiera dane
  - d. Auto zbiera przebiegi bez występowania wyzwalania
  - e. Scan zbiera i wyświetla w sposób ciągły dane
  - f. Stop zakończone zbieranie danych
- 3. Wskazuje poziomą pozycję wyzwalania (trigger). Jest ona ustawiana także przez pokrętło Horizontal Position
- 4. Pokazuje różnicę w czasie pomiędzy środkiem ekranu a pozycją wyzwalania poziomego (horizontal trigger).
- 5. Wskazuje poziom wyzwalania ustawiany pokrętłem TRIGGER LEVEL
- 6. Wartość ustawionego poziomu wyzwalania.
- 7. Pokazuje ustawiony rodzaj wyzwalania (trigerowania) [TRIGGER Menu]

a.	dodatnim zboczem (narastającym)	[Edge - Slope]
b.	ujemnym zboczem (opadającym)	[Edge - Slope]
c.	wyzwalanie sygnałów video dla line sync.	[Video - Sync – Line]
d.	wyzwalanie sygnałów video dla field sync	[Video - Svnc – Field]

- d. wyzwalanie sygnałów video dla field sync. [Video Sync Field]
  8. Wskazuje kanał (źródło) wyzwalania [TRIGGER Menu Source]
- Podaje wielkość podstawy czasu dodatkowego Okna, jeśli zostało ustawione (za pomocą HORIZONTAL POSITION i SEC /DIV w HORIZONTAL MENU – Window Zone)
- 10. Podaje wielkość głównej podstawy czasu [HORIZONTAL MENU Main]
- 11. Podaje pionowy przelicznik czułości kanałów
- 12. Pole wyświetlania dodatkowych bieżących komunikatów
- 13. Wskaźniki (1,2) pokazują zerowy poziom wyświetlanego przebiegu w kanale. Brak wskaźnika świadczy, że nie jest on wyświetlany.

III. PRZYKŁADY POSŁUGIWANIA SIĘ OSCYLOSKOPEM

Dla przebiegu sinusoidalnego, częstotliwość 1 kHz

A. Prosty pomiar – nie znamy amplitudy ani częstotliwości sygnału. Chcemy szybko wyświetlić przebieg oraz zobaczyć częstotliwość, okres, peak-to-peak amplitudę.

Podłączyć się do kanału CH1, nacisnąć AUTOSET. Oscyloskop wyświetli przebieg automatycznie. Dalszą optymalizację przeprowadzać ręcznie według uznania.

B. Automatyczny pomiar -

Nacisnąć przycisk **MEASURE** Menu– **Source** – **CH1** – **CH1** – **CH1** Wybierz **MEASURE** Menu - **Type** – dla pierwszego CH1 wybierz **Freq** - dla drugiego CH1 **Period** – dla trzeciego CH1 **Pk-Pk**

C. Dwa sygnały – pomiar wzmocnienia

Jeśli nie wyświetlone kanały – naciśnij dwa razy CH1 Menu, CH2 Menu Przycisk AUTOSET Wybierz kanały źródłowe – MEASURE Menu – Source – Drugie okno CH1 - Trzecie okno CH2 Wybierz typ pomiaru dla każdego kanału MEASURE Menu – Type - CH1 Pk-Pk – CH2 Pk-Pk Wzmocnienie = Amplituda Wyj / Amplituda Wej Wzmocnienie (dB) = 20 x log (Wzmocnienia)

Zmienić na przebieg prostokątny, częstotliwość 1 kHz

- D. Pomiary za pomocą Kursorów Szerokości Impulsu, Naciśnij KURSOR Menu – Type Time – Source CH1 – Pokrętło Cursor1 -- Pokrętło Cursor2
   Otrzymujemy czas Delta - szerokość impulsu oraz czasy kursorów względem punktu wyzwalania (trigger)
- E. Czas Narastania Zbocza (ustawienie precyzyjnej czułości Fine) Ustawić pokrętłem SEC / DIV tak aby widać było rosnące zbocze (50ns) Ustawić pokrętłem VOLTS / DIV wielkość sygnału na ok. 5 podziałek amplitudy na ekranie Ustawić CH1 Menu – Volts/Div Fine – zmienia czułość pokrętła Volts/Div Teraz już precyzyjnie ustawić pokrętłem VOLTS / DIV na 5 działek, zwrócić uwagę na wyświetlaną czułość CH1 na ekranie w lewym dolnym rogu. Pokrętłem Vertical Position ustawić symetrycznie 2.5 działki powyżej zera. CURSOR Menu – Type Time – Cursor1 10% od dołu – Cursor2 90% od góry – odczytać DELTA

F. Częstotliwość Dzwonienia na rosnącym zboczu.

Cursor Menu – Type Time – Cursor1 na pierwszy pik – Cursor2 na drugi pik. Odczytujemy Deltę – czas i częstotliwość

G. Odczyt Amplitudy Dzwonienia

Cursor Menu – Type Voltage – Cursor1 na najwyższy punkt piku – Cursor2 na najniższy punkt dzwonienia – Odczytać Delta Voltage H. Czas Propagacji (opóźnienie) pomiędzy impulsami

Zainstalować rozgałęźniki sygnału (trójniki) na CH1 i CH2. Podłączyć kablem koncentrycznym sygnał prostokątny z generatora 1 KHz do rozgałęźnika sygnału na kanale CH1, do wolnego wyjścia podłączyć jednym końcem jeszcze dwa zwarte trójnikiem odcinki kabla koncentrycznego, drugi koniec podłączyć do trójnika na CH2, na wolne wejście podłączyć dodatkowo terminator 50 Ω

Aktywować (dwa razy nacisnąć) CH1 Menu i CH2 Menu by wyświetlić oba kanały.

AUTOSET aby uzyskać przebiegi,

Optymalizować obraz czułością i czasem (50ns podstawa)

CURSOR Menu – Type **Time** – Source **CH1** – **CURSOR1** pokrętło ustawić – **CURSOR2** pokrętło ustawić – odczytać **DELTA** czas propagacji między dwoma przebiegami.

I. Zaszumiony Sygnał - oddzielanie Sygnału od Szumu ACQUIRE Menu – Peak Detect – bardziej podkreśla szum ACQUIRE Menu – Average – Zmieniać ilość uśredniania 4, 16, 64, 128 i obserwować przebiegi

DODATKOWO :

Zmienić na wolne przebiegi ok. 1/min

J. Chwytanie Pojedyńczego Impulsu - dla wolnych przebiegów Ustawić czułość VOLTS / DIV i czas SEC / DIV (ok. 1 s) na oczekiwane wartości. ACQUIRE Menu – Peak detect –

TRIGGER Menu – Mode **Single** – Slope **Rising** – Pokrętło LEVEL na wyzwalanie w połowie impulsu

Jeśli nie wyświetla się na ekranie ARMED () pusty kwadrat (zbiera przed wyzwalaniem dane, wszystkie wyzwalania są ignorowane) nacisnąć **RUN / STOP** przycisk. Oscyloskop złąpie pojedyńczy impuls

- K. Sygnał różnicowy gdy mamy słaby i złej jakości sygnał różnicowy przy przesyłaniu szeregowym przez Serial Data Link
  Uaktywnić dwa kanały Nacisnąć dwa razy CH1 Menu, CH2 Menu AUTOSET
  MATH Menu Wybierz CH1–CH2 do wyświetlenia
  (lub CH2 Menu CH2 Inverted MATH Menu CH1+CH2)
  Przycisk Run/Stop skorzystać z tego przycisku dla bardziej stabilnego odczytu. Za każdym razem gdy zostanie on naciśnięty oscyloskop zbierze i wyświetli przebieg.
- L. Krzywe LISSAJOUS

Wyświetlanie w układzie X-Y, porównuje punkt po punkcie poziomy napięć dwóch przebiegów. Przydatne do analizy przesunięcia fazowego pomiędzy dwoma sygnałami.

Włączyć dwa kanały CH1 Menu, CH2 Menu, Nacisnąć AUTOSET Ustawić pokrętłami VOLTS / DIV te same wartości na obu kanałach DISPLAY Menu – Format XY

Ustawić pokrętła kanałów VOLTS / DIV i pokrętła kanałów VERTICAL POSITION tak aby wyświetlić właściwy przebieg